

EF-valutaers udvikling i forhold til regningsenheden, hvis guldindhold er uændret.*)

Man anser det for unødvendigt med varierende udligningsprocentsatser, så længe valutaerne ikke kan ændre sig mere end godt 4 pct. i forhold til hinanden over tiden. Washington-forliget indebærer, at kursudsvingene over for dollar'en begrænses til $+/\div 2,25$ pct. EF-landene enedes i marts måned d. å. om også at begrænse deres valutaers indbyrdes kursudsving fra $+/\div 4,5$ pct. til $+/\div 2,25$ pct. Det har derfor været muligt at gøre procentsatserne i EF konstante.

Med de nye udligningsprocentsatser er en række af ulemperne ved systemet af udligningsbeløb mindsket. Udligningsbeløbenes kvantitative betydning er blevet mindre. De udgør ikke mere et variabelt element i samhandelen. Hidtil omfattede beregningerne af udligningsbeløbene kun kursudviklingen for de seks medlemslandes og USA's valutaer. Der blev ikke taget hensyn til kursudviklingen for tredielandes valutaer. Efter ændringerne i beregningen vil dollar-kursens udvikling ikke længere være afgørende for de udligningsprocentsatser, der anvendes i EF's handel med landbrugsvarer med omverdenen.

For de varer, hvor francogrænseprisen er fastsat i dollars, betød systemet med udligningsbeløb, at den samlede afgiftsbelastning (importafgifter og udligningsbeløb) øgedes, så at virkningen af de ændrede kurser mellem dollar og EF-valutaerne neutraliseredes. Den med forordningerne fra 15. maj d. å. gennemførte beregningsmetode betyder ingen ændring i afgiftsbelastningen — blot at importafgifterne udgør en større andel. De priser, udtrykt i dollar, tredielande har opnået ved eksport af landbrugsvarer, hvor verdensmarkedspriserne noteres i dollar, til fællesmarkedet, har ikke direkte været berørt af valutakrisen og dens konsekvenser. For de varer, hvor francogrænseprisen er fastsat i en valuta, der er devalueret mindre end dollar'en, betød udligningsystemet en øget effektiv beskyttelse, idet udlignings-

afgiften mere end modsvarede den ændrede kurs. Ændringen i maj d. å. afhjalp dette forhold, idet den samlede afgiftsbelastning er faldet svarende til udligningsafgiftens fald. For disse varer har valutakrisen således haft en vis betydning for eksportpriserne, udtrykt i den valuta, hvori verdensmarkedsprisen noteres.

For hvert enkelt eksporterende tredieland må man for at bedømme de opnåede eksportpriser tage hensyn til en eventuel forskellig kursudvikling for den nationale valuta og for den valuta, hvori francogrænseprisen er noteret.

Set fra et dansk synspunkt har den nye beregningsmetode medført forbedrede eksportvilkår for mejeriprodukter og oksekød til EF.

Valutakrisen har kun haft direkte betydning for fællesmarkedets landbrugspriser på de enkelte medlemslandes markeder udtrykt i det pågældende lands valuta, i det omfang udligningsprocentsatserne ikke har modsvaret forskellige kursudviklinger. Systemet med udligningsbeløb indførtes netop med det formål for øje, at de nationale priser i EF skulle kunne opretholdes.

B. Valutakrisens betydning for de fremtidige landbrugspriser i fællesmarkedet.

De nationale markeder for landbrugsvarer i EF har siden valutakrisen i maj 1971 kunnet opfattes som et fælles marked, hvor der benyttes andre valutarelationer (de gamle paritetskurser) end på andre markeder (hvor der anvendes de nye paritets- og centralkurser). Forordningerne fra maj d. å. er et udtryk for, at man anser de nye paritets- og centralkurser for stabile og de nye kursmarginer for realistiske.

Såfremt medlemslandenes valutaer på længere sigt ikke ændres mere end $+/\div 2,25$ pct. i forhold til hinanden og dollar'en, skulle det ud fra et landbrugspolitisk synspunkt ikke være nødvendigt at opretholde udligningssystemet. Imidlertid står det tilbage at afvikle de eksisterende forskelle i landbrugspriserne. Dette problem er for-

*) De fastsatte udligningsprocenter modsvarer ikke helt centralkurserne. Italiens centralkurs indebærer en devaluering på 1,01% i forhold til guld og regningsenheden og Tysklands centralkurs en revaluering på 4,61%. De nye procentsatser indebærer derfor en øget beskyttelse og eksportstøtte målt ved centralkurserne, men procentsatserne svarer dog til kurser inden for de nye grænser for kursen over for dollar.